

Lausunto

23.04.2021

Asia: VN/8308/2021

Puolustusministeriön lausuntopyyntö; Asevelvollisuuslain ja naisten vapaaehtoista asepalvelusta koskevan sääntelyn uudistaminen; Työryhmän mietintö

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asevelvollisuuslain muuttamisesta

Lausunnot koskien esitystä asevelvollisuuslain muuttamisesta

Suomen Reserviupseeriliiton lausunto Puolustusministeriön lausuntopyyntöön Asevelvollisuuslain ja naisten vapaaehtoista asepalvelusta koskevan sääntelyn uudistamisesta, Työryhmän mietintöön

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/8308/2021

Yleistä

Suomen Reserviupseeriliitto (RUL) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainituista lakiesityksistä.

Asevelvollisuuslakiin esitetyt muutokset ovat pääsääntöisesti toimintaa joustavoittavia ja turhaa hallinnollista työtä karsivia ja siten kannatettavia. Covid-19 pandemiatilanteen huomioiminen sekä kutsuntoja että kertausharjoituksia koskevassa lainsäädännössä on perusteltua.

Pidämme erittäin tärkeänä, että naisten osallistumista kaikkiin kokonaisturvallisuuden tehtäviin pyritään lisäämään. Kannatamme naisten vapaaehtoisen asepalveluksen kehittämistä niin, että sen kaikki käytännöt ovat mahdollisimman pitkälle yhdenmukaisia varusmiespalveluksen kanssa.

RUL pitää tärkeänä, että asevelvollisuutta ja siviilipalvelusta kehitetään jatkuvasti. Asevelvollisuuden kehittämisessä on huomioitava koko asevelvollisuusaika.

Yksityiskohtaisia kommentteja

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asevelvollisuuslain muuttamisesta

Esitetyt muutokset asevelvollisuuslakiin ovat perusteluja. Kutsuntojen joustavoittaminen vaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi on tärkeää (§16). Samassa kohdassa mainittu Mahdolliset muut erityiset syyt on terminä hankalan moniselitteinen ja vaatisi täsmennystä.

Kertausharjoitusten harjoitusmääräyksen peruminen (§ 33) tartuntataudin leviämisen estämiseksi on perusteltua, mutta tässäkin kohdassa termi ”tai muusta erityisen painavasta syystä” on kovin moniselitteinen.

Velvoite poistaa kutsuntakuulutuksen julkaiseminen kunnan ilmoitustaululla on ymmärrettävä (§16).

Varusmiespalveluksen aloittamisajankohdan tarkentaminen (§ 28) niin, että varusmiespalvelus on aloitettava viimeistään sinä vuonna, kun asevelvollinen täyttää 29 vuotta on perusteltu. Tämä osaltaan mahdollistaa asevelvolliselle kaikki palvelusajat ja -tehtävät.

Varusmiespalveluksen tarkoitus pykälään (§ 36) esitetyt muutokset ovat perusteltuja varusmieskoulutuksen järjestelyissä tehtyjen uudistusten takia.

Näemme hyvänä, että joukko-osaston komentaja voisi palveluksen keskeytystapauksissa päättää asevelvollisen palvelukelpoisuudesta (§ 60). Tämä yksinkertaistaa, nopeuttaa ja järkevöittää prosessia niin Puolustusvoimien kuin asevelvollisenkin kannalta.

Samoilla perusteilla on kannatettavaa, että kertausharjoituksesta vapauttamista koskevaa päätöstä koskeva oikaisuvaatimus tehdään sille aluetoimistolle, joka on käsitellyt asevelvollisen vapautushakemuksen (109 §).

Kannatamme lisäksi, että pikaisesti selvitettäisiin työryhmässä esille nostettu ajatus mahdollistaa sellaiset kertausharjoitukset, joissa harjoitellaan ennalta valmiuden joustavaa kohottamista asevelvollisuuslain 32 §:n 3 momentissa mainitulla tavalla. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan näitä on mahdollista järjestää vain Suomen turvallisuusympäristössä ilmenevän välttämättömän tarpeen sitä jo edellyttäessä, mikä on liian myöhään. Valmiuden kohottamisen harjoittelu etukäteen on erittäin tärkeää, koska millään muulla tavalla sen onnistumista ei voi varmistaa.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta

Lausunnot koskien esitystä laiksi naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta

Työryhmän keskeiset esitykset laiksi naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta ovat kannatettavia.

Laissa (§ 4) säädetyn aikarajan, jonka kuluessa naisella on oikeus keskeyttää asepalvelus

lyhentäminen 45 vuorokaudesta 30 vuorokauteen on perusteltu varusmiespalveluksen aikaiseen koulutusjärjestelyihin tehtyjen muutosten takia.

Varusrahaa, valintatilaisuutta ja raskautta koskevien säännösten nostaminen alemman tasoisista säädöksistä lakitasoiksi säädöksiksi ovat perusteltuja samoin kuin muutoksenhakusäännösten ja terminologian yhtenäistäminen asevelvollisuuslain kanssa.

Asetusluonnos: valtioneuvoston asetus naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta

Lausunnot koskien asetusluonnosta

-

Asetusluonnos: puolustusministeriön asetus varusrahasta

Lausunnot koskien asetusluonnosta

-

Muut mahdolliset kommentit

Muut mahdolliset kommentit

-

Kosonen Janne
Suomen Reserviupseeriliitto ry